

Baština Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine

Zbornik radova posvećen akademiku Alojzu Bencu.

Čović, Borivoj

1991

Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine

<https://bastina.anubih.ba/items/86e90245-aeec-4ea6-996e-76cd89ebb7fd>

Preuzeto s Baštine Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine

<https://bastina.anubih.ba/>

UDC 903.2/.5"637/638"(497.1)+572"653"(497.1)(082)

UDC Benac A. +012+937/938+807.5(082)

YU ISBN 86-7123-032-5

AKADEMIJA NAUKA I UMJETNOSTI BOSNE I HERCEGOVINE

POSEBNA IZDANJA
KNJIGA XCV

ODJELJENJE DRUŠTVENIH NAUKA
KNJIGA 27

ZBORNİK RADOVA
POSVEĆENIH AKADEMIKU
ALOJZU BENCU

Redakcioni odbor

Edina Alirejsović, Borivoj Čović, Milorad Ekmečić, Desanka Kovačević-Kojić

Glavni urednik

Borivoj Čović,

redovni član Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine

SARAJEVO 1991.

O NEKIM NARODNIM NAZIVIMA JELA U ALBANSKOM RAZMATRANIM SA JEZIČKOG GLEDIŠTA

IDRIZ AJETI
Albanološki institut, Priština

Apstrakt. Kulinarska terminologija u albanskom jeziku je veoma interesantna sa jezičkog stanovišta. U ovom prilogu autor se ograničio samo na nazive narodnih jela čiji je izvor, kad se izuzme veoma veliki uticaj turskog jezika, u indoevropskoj provenijenciji. Posudena leksika je preovladala u onom delu rečničkog fonda koji je u neposrednoj vezi sa razvijenijim materijalnim i duhovnim oblicima života albanskog naroda. Jedan broj naziva narodnih jela iz albanskog, prešao je i u jezike drugih balkanskih naroda.

Kultura albanskog naroda je uglavnom balkanskog tipa, ali se mora imati u vidu činjenica da ona u sebi sadrži podosta mediteranskih nasleđenih elemenata, koji kao reliktni neindoevropskog supstrata, potiču iz pradávnih vremena.

Gustav Majer (Gustav Meyer), poznati albanolog, utvrdio je da u leksici albanskog jezika ima, doduše neznatan broj, leksema iz područja materijalne kulture doprlih iz sredozemnih zona još u antičko vreme, kao i leksike starog Orijenta, iz nekog neindoevropskog jezika. Meyer je albansku reč *shëgë* »nar«, s područja biljnog sveta, dovodio u vezu sa odnosnom leksemom nekih orijentalnih jezika, iz kojih je potekla i grčka reč *sidhe* (*Nuova antologia*, 50, 1885).

U svojim studijama, Jokl razmatra reč *mërkosh*, koja označava stari običaj, a donosi je Kristoforidhijev rečnik (1904) u značenju: »I thonë atij burri që i ka pjellë gruaja i cili dërgjet ndë shtrat posi lehonë dhe pret e përciell ata që vinë për ta pamë« (Mërkosh je muž kojemu se porodila žena i koji umesto porodilje legne u krevet, dočekuje i otpuća posetioce). To je izraz za ostatak jedne starinske institucije u primitivnih naroda.

U ta pradáвна vremena nalazimo — i danas sačuvan u albanskom jeziku — vigezimalni sistem brojenja: njëzet, dyzet, trezet, tu i tamo i katerzet (LKU, 10. Reallexicon der Vorgeschichte). Jedan broj reči albanskog jezika sa Sredozemnog basena, Čabej izvodi iz pome-

nutog supstrata, kao što su: *shega*, *lëpjeta* »travasta biljka ovalnih dugih listova, koja se koristi kao hrana, kiselica«, *rrush* »grožđe«, *venë*, *verë* »vino« — s područja biljnog sveta. Zatim *thes* »vreća« — reč semitske provenijencije; neindoevropsko poreklo pripisuje i reči *kander* »posuda od litre za zejtin«, obojena spolja i iznutra, *hydria* »vodena životinja«; *rogje* »mali zemljani sud«, — sve navedene reči, kako Čabej misli, nalaze svoje odgovarajuće izraze u grčkom, odnosno latinskom jeziku — oba člana indoevropske porodice, razmeštena u Sredozemnom basenu, kao i albanski.

Premda se sve navedene reči ne odnose na kulinarsku terminologiju, one su živo svedočenje da su preci Albanaca još u antičko doba obitavali u krajevima u kojima danas žive njihovi potomci. Pomenuti termini potvrda su i nečemu drugom, naime, oni govore o veoma tesnim vezama sa grčkim i rimskim susedima, i dokaz su zapadnoevropskog karaktera njihove kulture.

U vezi sa ovim veoma značajnim nacionalnim pitanjem ne bi se smeo prenebreći jedan drugi podatak, a to je već mišljenje na koje se, zajedno sa problemom davnashnje balkanske kolevke Albanaca, čvrsto vezuje i za drugo pitanje, u albanološkoj nauci, koje je već dobilo status teze da su Albanoi, naročito u ranija vremena, živeli u pretežno planinskim predelima životom transhumance, odnosno seoskim, a ne gradskim životom.

Objektivno postoji dilema da li je narodna kultura Albanaca imala karakter jedne čisto pastirske kulture, pa je, možda, potrebno pružiti neke dodatne podatke.

Ako izuzmemo neke druge relevantne činjenice, latinske posuđenice u albanskom jeziku govore mnogo u tom smislu — posebno hrišćanska crkvena terminologija, čiji je broj u toj sferi mnogo veći nego što je to slučaj u rumunskom kao romanskom jeziku, u kojemu slovenska crkvena terminologija predstavlja nadmoć nad njegovim izvornim fondom. Neosporno je da je crkvena terminologija u albanskom jeziku sva latiničnog porekla. To govori u prilog sedentalnog i gradskog karaktera kulture albanskog naroda, npr. *episcopus*, *monachus*, *civitatem*, *castellum*, *hospitium*, *palatium* (*ipeshkëv*, *munëg*, *mung*, *murg*, *qytet*, *kështjellë*, *këshqel*, *shtëpi*, *pëllas*).

Nakon ovog, verovatno neophodnog uvoda, prilazimo na osnovno i glavno poglavlje naše teme: kulinarska terminologija u albanskom jeziku. S njom u vezi jedna napomena: mi ćemo se u ovom radu ograničiti samo na nazive narodnih jela samo indoevropske provenijencije. U ovoj sferi inače, veliki je uticaj turskog jezika u svim balkanskim jezicima, pa i u albanskom.

1. *Gjellë* (jelo) 1. »spravljena ljudska hrana«; 2. »hrana za pse«.

Ako se osvrnemo na albansku stariju književnost, uključujući tu i jezik albanskih naselja u južnoj Italiji, proizlazi da je staroalbanski izraz za lat. *vita* bio *gjellë*, a glagol glasi *gjellij*. Njegov je sinonim *jetë* rezervisan za značenje *jetësi* »eternitas«. Nakon dugogodišnje međusobne borbe, naziv *gjellë* dobio je konkretno značenje za hranu, a *jetë* svedeno je uglavnom na smisao »vita«.

Sa morfološkog gledišta, naziv *jetë* je proizvod glagola *jes*, *jeta*, sa formantom neretkim u gegijskim govorima albanskog jezika — *ë*, kao u rečima: *dekë*, *dergjë*, *pritë*, *rritë*, itd. Što se etimologije naše reči tiče, Çabej sebi i drugima postavlja pitanje (*Shumësi i singularizuar në gjuhën shqipe*, 73—74, Tirač, 1967). Nije li reč *gjellë* »hrana, život«, koja se, kao što je znano svodi na *gjallë* — Kamarda I, 108 (Miklošić, *Rumänische Untersuchungen I*, 1—2, 14; Jokl, *Studien*, 25), singularizirani plural oblika *gjallë(-a)*, koji se nahodi u arbanaškim dijalektima u Grčkoj u značenju *jetë* (život), (Meyer, *Alb. studien V*, 11?) Jokl, u izrazu *gjellë*, s pravom, vidi postverbalnu tvorbu. Međutim, njegovo se mišljenje da je naziv *gjellë* proizvod glagola trećeg lica *gjëllin* »živi«, primerice *qartë* »svađa, prepirka« nastalo od glagola *gërtoj* »prepirem se«, ne mora, po svaku cenu biti tačno, jer već kod Buzukua nahodimo glagolski oblik *gjell*, bez sufiksa *ë*, veoma arhaična forma.

2. *Përpeq* »vrsta pite koja se pravi od jedne kore za pitu, od umućenih jaja, mleka i sira, vrsta bureka koji se pravi od mleka i svežeg sira«.

Na osnovu značenja, moglo bi se zaključiti da je imenica *përpreq*, možda, nastala od glagola *pjek* »kuvati, skuvati«, ali bi se mogla, možda, izvesti i od samog *petë* »kora za pitu« (Mulaku).

3. *Përshesh* »spravljeno jelo od mleka, odnosno kiselog mleka sa udrobljenim parčetima hleba«.

Etimologija reči se mora tražiti u biti njenog značenja, a njen je smisao identičan sa glagolom od kojeg je naš izraz potekao: *përshij* »namrviti, nadrobiti, usitniti« — *përshihëm*. Kao što se jasno vidi, naš je glagol složen od osnove — *shij*, »trebiti izdvajajući nepotrebno«, i prefiksa *për*, na taj način dobijeno je *përshij*, a od njega *përshesh*.

4. *Mëshere* »gruda sira«, Kristoforidhijev rečnik donosi *mushere* djahti »parče sira«; u Bashkimijevom rečniku nahodimo *mshere*, *mushere*, *mqere*, »forma di cacio«, Xhuvani ima: *psphere*, *psherë* »mrvica, komadić, mrvica«, — *psphere* djathi »grudva sira, glavica sira«. Ima i drugih varijanti: *mëshyer*, ženski rod je *mëshere*, koje smatraju singulariziranim pluralom. Oblici *mëshyer*, *mëshere*, etimološki se, po Çabeju, mogu izvesti od *mëshërier*, *mëshirë*, sa prelaskom od apstraktnog u konkretno preko stupnja *mëshirë* »lëmoshë« — bukë, bukë djathi > *mëshere*.

Prvobitno značenje izraza *mëshere* je »bukë«, »çyrek« (çyrok djathi). Ovaj smisao je nastao delovanjem elipse, pa je iz sintagmatske celine *mëshere djathi* ispao njen drugi deo — »djathi«.

U skladu sa nepobitnom istinom da je albanski narod u najvećem delu, obitavao, a i danas živi u planinskim predelima, proizvodnja mleka i spravljanje mlečnih proizvoda bili su i ostali osnovno zanimanje kojim se albanski seljak bavio kako bi ishranio svoju porodicu. Kako nas ovde zanimaju narodni nazivi mlečnih proizvoda, mislim da se, slobodno, može reći da oni, po poreklu svome spadaju u izvornu albansku leksiku.

Izlaganje o nazivima nekih mlečnih proizvoda nastavljamo sa *qumësht* »mleko«.

Mišljenja albanologa oko porekla imenice *qumësht* »mleko«, koja se u albanskim dijalektima javlja u više varijanata: *kljëmësht*, *kjumsht*, *qumësht*, *kumsht*, podeljena su: ona se kreću od mišljenja koja našu reč

dovode u vezu sa latinskim *colostra*, *colostrum*, *colustra*, od kojeg je, u stvari, u albanskom jeziku poteklo *kulloshitër*, do shvatanja, od većine *albanologa prihvaćena* (Jokl, *Studien zur albanischen Etymologie und Wortbildung*; I. Forschungen. 36), po kojem se naš izraz ima svoditi na temu — *klumë*, porediva sa baltiĉkim jezicima, a opremljena dvojnĉim sufiksniĉim formantima — *më* i *sht*, pa će to *klumë* biti particip, sliĉno terminu »varenika« crnogorskih govora.

Jedan od najĉešćih mleĉnih proizvoda je, bez sumnje, *djathë* »sir«, stari neutrum i danas saĉuvan u nekim arhaiĉnim govorima; radi se o jednoj, u više navrata, razmatranoj reĉi ĉija je etimologija osporavana. Jedan zajedniĉki indoevropski izraz za sve, ili pak za najveći broj indoevropskih jezika nije, na žalost, saĉuvan; za dva-tri jezika indoevropske jeziĉke porodice — jeste; latinsko — *caseus*, slovensko — *kvas*, i albansko *kos* »kiselo mleko« — sa pomerenim znaĉenjem u dva poslednja jezika. Pišući o poreklu albanskog izraza *djathë*, Jokl taj naziv svodi na indoevropsku bazu **de-dh* »jogurt«, (*Studien*, 15, I. F. 30, *Die Sprache*, IX), koji ga smešta u grupu staroind. *dadhi* »jogurt«, staropr. *dadan* »mleko«, starogr. *thenion* »mleko«, lat. *felo-are* »sisati, usisati«; konaĉno, izraz *djathë* austrijski albanolog dovodi u vezu sa baltiĉkim jezicima: ie. *e*, alb. *ia*, kao **esmi* > jam, **eks* > jashtë; dexter — i *djathtë*; **de-dhi* — alb. *djathë*. Ostaje za objašnjenje meĉuvokalno-*d* koje u albanskom obiĉno ispada, ali je ta pojava poznija u tom jeziku. Vrsni poznavaoĉi istorije albanskog jezika smeštaju u tu nultu bazu seriju albanskih reĉi *dele*, *djalë*, *dosë*, (Cabej, *Studime etimologjike në fushë të shqipes*, III, 259, 260).

Dhallë, grĉ. *gala*, rum. *zară* »latte acido«, poĉetni spirant *-dh* releks je indoevropskog palatala *-ĝ*, u satemskim jezicima *-ĝ* je sibilant; u centumskim — velar.

Gjalpë — »maslo, maslac«, zajedniĉka indoevropska osnova je otprilike **selpos*, staroind. *šarpas*, nem. *Salbe* (maslo); palatalno — *gj* albanskog jezika releks je indoevropskog spiranta *-s*, kao što je *gjak*, sl. *sok*; *gjashtë*, lat. *sex*, sl. *šest*.

Hirrë — »surutka«. Gustav Meyer nalazi vezu sa slovenskim *syrë*, dok Jokl kaŹe: Die richtige Erklärung (: ai *kšira* — Milch) gibt jedoch Pedersen, KZ, 36; prema tome, sa slovenskom reĉi *syrë* — *hirra* nema veze.

Gjizë — »urda, zgrušano mleko, gruševina«, uporeĉuje se sa lat. *serum*, grĉ. *oros*; kao što se vidi, albanskom izrazu *gjizë* nedostaje likuida *-r*, snabdevenom formantom *-zë*.

Mazë — »skorup, pavlaka, kajmak, maslenica«. Osnova od koje albanolozi polaze, nahodi se u **madia*; *-di* = *z*; kao u primerima lat. *meridia* = »mriz« plandište, landište, plandovanje, landovanje; *Diana* = *zanë*; manj, maj od *madnia* > i majmë, e majme, »uhranjen, ugojen, gojazan«.

Rrënd, geg. *rrâ-ni* »sirište«, *rrëndës*, gl. *rrëndos* »siriti mleko«, postoji i drugi glagol, kao *përrënd* »siriti mleko«. Kako Čabej obaveštava, u juŹnim delovima Albanije *rrënd* ima znaĉenje »sperma«. Oblik Źenskog roda *rrëndë* nahodimo u Čameriji i Devolu, a odgovara gegijskom obliku *rrandë*, zabeleŹenim u Šinderĉu kod Tirane. Glagol *rend* »Źurim«, Čabej dovodi u vezu sa ovde razmatranim *rrëndës* »sirište«, koji nalazimo u arbrenskim govorima juŹne Italije, a srodan je sa nemaĉkim — *gerinnen* (zgusnuti se, usiriti se).

Bulmet »beli smok, mlečni proizvodi«, izvedenice: *bulmetore* »mle-kara«, sa sufiksom -ore. Naziv *bulmet* u srodničkom je odnosu, u prvom redu; sa glagolom *bulmej*, *bulmyej*, »začiniti«, kod Bashkimija — *me bulmue*, — smatra se više kao postverbal, nastao iz participa, odnosno infinitiva *bulmetur*, *bulmet*; u malesiji: *bylmej me bylmye i me bylmetë bukën* — me e ngranë me mish e bylmet »jesti masno jelo, sa mesom, mlekom«. *Bulmej*, kako po srodnosti, tako i značenju, blisko je glagolu *mëlmej* »staviti mrs u jelo«; *me mëlmye* (Jung) »mangiar latticini«.

Zajednički smisao svih razmatranih oblika navedenog termina sa područja kulinarstva jeste: »nešto omašćeno, mast, masnoća; zamazan, uprljan okaljan« — što se svodi na osnovno, prvobitno značenje: »zamazano, prljavo«. Varijante sa -m, odnosno -b: *mëlmej*, *bulmej*, *bulmet*, *përmetës* — pretpostavljaju se prvobitnima: *m* > *b*, i kako se oblik izraza *lëmehem*, po svemu sudeći, svodi na *lyej* »namazati«, to će se ovaj glagol morati smatrati polazišnom osnovom svih kasnije nastalih izvedenica.

Shtalb, *shtalp* »sirište«, *shtalb*, ž. r. *shtalbe* »zrno belih žita, odnosno kukuruza u zrenju« — gruni ishte *shtalb*, e s'mund e korrem »pšenica je bila u zrenju, u povuju, pa je zato nismo mogli žnjeti«. Zatim *shtalb* »mladi sir«, *shtalb*, *shtalbac* »mladi kukuruz« (Gazulli); toskijsko *i stalpët* »mlad, nezreo«. Kod Gazumija i Jungua: *shtalbës-a*, »sorta di erba — vrsta trave«; Bashkimi: specie di arboscello rampicante — »vrsta žbuna, šume niskog rasta — biljka puzavica dugačkih stabljika, koja se savija po drveću i ogradama, jajastih listova, malih crvenkastih cvetova, koja obično raste blizu vode koju jedu krupna stoka i konji«. Na osnovu pomenutih svojstava da se zaključiti da *shtalb* spada u onu vrstu biljaka koje nešto omotavaju, obavijaju, nem. *Schling* »zamka, omča, petlja«, glag. *schlingen* »plesti, ograditi, ispreplesti«.

Groshë »pasulj, vrsta boranije«. Ranije se u nauci smatralo slovenskom posuđenicom albanskog jezika, srpskohrv. »grah, pasulj, zelasta biljka«, odakle i novogr. *grahos*, tur. *grah*. Poznija ispitivanja potvrdila su (Jokl) autohtono poreklo. On isključuje slovensku provenijenciju ove albanske lekseme.

Bathë — Etimologiju izraza naučnici obično vezuju za indoevropsku bazu **bhakā*, gr. *fakos*, *fake* »vrsta boranije«, a nahodi se u svim dijalektima albanskog jezika. Leksema je i osnova novoj izvedenici *bërthamë* »koštica« sa sufiksom — *amë*; *bathë* znači »nešto malo, sitno«, »zrno«. Upotreba epenteze — *r* je veoma česta u albanskom: *gërthap* u *gëthap*, *barthëzë* za *bathë* — u arbanaškim govorima u Grčkoj; kod glagola *mbërthej* sa osnovom *mbath*, (Çabej, *Studime etimologjike në fushë të shqipërisë* II).

Izvorne su i reči koje označavaju vreme uzimanja hrane: *darkë*, *drekë*, »večera, ručak«; i *sillë* »doručak, negde i ručak«, spada u stare izraze; *sillë* nastala je od *sjell* »donosim, dovodim«.

Indoevropskog su postanja izrazi za kuhinjsko posuđe: *groshore*, *kudh*, *kuthë* i *kudhe*, *vegsh*, *vorbë*, *vorbare*, *enë*, *kuç*.

Kuç »vrsta zemljanog lonca sa dve ručke«, a ima i značenje »udolina uvala, tesnac«, radi se o mestu smeštenom u udolini, dolini, koje morfološki odgovara »loncu«, u prenosnom značenju »dolina, udolina«.

Kudh »zemljana posuda sa jednom drškom, u kojoj se drže mlečni proizvodi«.

Vegsh »zemljana posuda sa drškom, za čuvanje jela, lonac, grnac, testia«. Izvedenice, *vegshar*, *vegshatar* »lončar«.

Dobar broj reči iz kuhinjske terminologije dobio je svoje imenovanje po jednom svom delu: *Pars pro toto*.

Dorje »metalna posuda sa drškom« — naziv je nastao od — *dorë* »ruka«; *vegsh* od *vegë*, *vega* »drška« — deo tog lonca. *Vorbë* »lonac« — naziv je dobijen od *var*, *virret*, *varet* »obesiti, okačiti«; *brisk* »nož« je — naziv dobijen po koštanoj držaljci: *bri*, *brini* ili *briri* »rog«.

Namera nam je bila da damo kratak pregled narodnih kulinarskih naziva, ne pretendujući da smo obuhvatili sve nazive, sa jezičkim varijantama koje se javljaju za narodna jela i kuhinjsko posuđe. Ono što smo već od samog početka, pri etimološkoj analizi narodnih naziva jela i kuhinjske nomenklature uočili (ovde se isključuje terminologija poreklom iz turskog jezika) jeste činjenica da su, takoreći svi nazivi iz pomenute sfere, nasledeni, tj. da su indoevropske provenijencije.

Kao opšti zaključak može se konstatovati da leksički inventar albanskog jezika u vezi sa prirodom, odnosno zaostalom privredom i kulturom, u svom najvećem delu, ima nasledeno indoevropsko poreklo. Pozajmljena leksika preovlađuje u onom delu rečeničkog fonda koji je nastajao u neposrednoj vezi sa razvijenijim materijalnim i moralnim oblicima života albanskog naroda.

Završavajući ovaj kratak pregled, treba naglasiti da je jedan broj albanskih naziva narodnih jela prešao u jezike drugih balkanskih naroda: *dročka*, »ugrušano mleko«, *puril* (Plav, Gusinje) »praziluk«, alb. *purri-ni*; *hira* »surutka«, alb. *hirrë*; *šuljina*, alb. *shëllinë*; alb. *dhallë*, rum. *zară* »jogurt«; *dra drajkë* prešlo je u rum. *draica* »matière qui reste du beurre fondu«, *štaljba* »jelo od sira, luka, alb. *shtalb*; *puljez* »vrsta grožđa«, alb. *pulëz*.

SUR QUELQUES TERMES POPULAIRES CONCERNANT LES PLATS EN ALBANAIS, ÉTUDIÉS DU POINT DE VUE LINGUISTIQUE

Résumé

Au début de cette contribution l'auteur voudrait souligner que la culture du peuple albanais est, en général, du type balkanique, avec nombreux éléments méditerranéens — comme restes du substrat nonindoeuropéen.

Ayant en vue que le thème principal de l'auteur est la terminologie de la cuisine en albanais, il souligne au début qu'il se limitera aux termes concernant les plats populaires dont l'origine est indoeuropéenne, bien sûr si l'on excepte une forte influence de la langue turque sur toutes les langues balkaniques: *gjellë* (plat) »la nourriture pour les hommes; nourriture pour les chiens«, ce terme a la signification »vita« dans certaines langues albanaises archaïques. C'est pour cette raison que certains spécialistes l'identifient avec l'expression *gjallë*. Çabej lie notre terme directement à la forme verbale *gjell* — sans suffixe -ë, qu'il trouve chez Buzuku.

Le terme *qumësht* »le lait« apparaît dans les dialectes albanais sous plusieurs variantes: *klumësht*, *kjumësht*, *qumësht*, *kumësht*, — les spécialistes albanais trouvent son origine dans la langue indoeuropéenne.

L'une des productions de lait la plus fréquente est *djathë* »fromage«. J o k l (*Studien*, 15; JF 30; *Die Sprache* IX) identifie ce terme avec la base indoeuropéenne *de-ha* »yaourt«, vieux-pr. *dadān* »lait«; vieux-gr. *ενλον* »lait«; lat. *felo-are* »sucrer, aspirer«. Les spécialistes bien connaissant l'histoire de la langue albanaise rangent dans cette multibase une série de mots albanais: *dele djalë, dosë*. Ç a b e j, *Studime etimologjike në fushë të shqipes III*, 259—260).

Dhallë »beurre, yaourt«, gr. *φάλα*, roum. *zara* »late acido«; *gjalpë* »beurre«; *hirrë* »petit-lait«, *gjizë* »caillebotte«; *mazë* »crème«; *rrënd*, geg. *rrâ-ni* »lait caillé«; *bulmet* »laitage«; *shtalp* »grain du blé blanc« c'est-à-dire du maïs mûri; *groshë* »haricot, sorte de haricots verts«; *bathë* »fève«; et autres termes du domaine des plats populaires dans la langue albanaise ayant sans doute l'origine indoeuropéenne.

